

UČITELJSKI TOVARIŠ.

Glasilo

„Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“.

Izdavatelj in urednik:

Andrej Žumer,

nadučitelj in c. kr. okrajni šolski nadzornik.

Št. 15.

Ljubljana, 1. vel. srpana 1891.

XXXI. leto.

Vsebina: I. Belè — Ljubljana: Šolska knjižnica na I. mestni deški ljudski šoli. — J. Marn: Knjiga Slovenska. — Književnost. — Listek. — Naši dopisi: Z Bleda. — Iz litijskega okraja. — Iz Idrije. — Iz Čemšenika. — Z Dunaja. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listnica upravnitva. — Listnica urednitva.

Šolska knjižnica

na I. mestni deški ljudski šoli.*)

Šolska knjižnica je koncem leta štela 886 zvezkov, in sicer 781 slovenskih, pa 105 nemških. Pomnožila se je od lani za 270 zvezkov, deloma po nakupu, večinoma pa po darilih, katera so došla nekoliko od učencev, a največ od gospodov založnikov, ki so nam naklonili povodom objavljenja niže doli sledečega imenika lepo število knjig. Prijetna dolžnost nam je, da javno za njih darove zahvalimo imenom: sl. Matice Slovensko, Družbo sv. Mohora, Narodno tiskarno in Katoliško knjigarno, dalje gospode knjigotržce: Otomarija Bamberga, J. Blaznikove dediče, J. Gerberja, J. Giontinija, J. Krajca, R. Milica, A. Turka in učitelja g. A. Kosija.

Upravljanje knjižnice se vrši na ta-le način: Vsaka knjiga se zapiše najprej v

vložni zapisnik. Iz tega se prepíše v glavni imenik (vzorec B). Vsebina knjig se v njem označi po črkah A—G, katerih pomen je razviden iz zrcala na naslovni strani (A). Vsak zvezek dobi svojo številko po vrsti, kakor se vpiše. V vsako vezano knjigo se prilepi na notranjo stran vezil listek (C). Cena velja o knjigi z vezilom vred. Vse knjige so zavite v trd — zaradi lažjega pregleda po oddelkih različen — popir. Učenec, ki ta zavitek umaže ali raztrga, vezan je, da povrne stroške za novega.

V začetku leta dobi vsak učitelj 3.—5. razreda po 10—20 listkov (D), na katere zapiše ime učenca, ki bo dobival knjige iz knjižnice. S temi listki pošlje učence h knjižničarju, ki prepíše tekoče številke listkov in imena učencev v izposojevalno vpisnico (E), poizvé ukus učencev, jim odbere vsakemu po jedno knjigo, katere naslov, šte-

*) Iz letnega poročila I. mestne ljudske šole.

vilko in dan izposojila zapiše v listek *D*, številko knjige pa tudi v svojo vpisnico *E*. Učenci oddadó potem listke *D* svojemu razredniku, knjige pa obdržé teden do 14 dni. Na določeni dan, sredo ali soboto, prinesó knjige svojemu razredniku, ki vtakne v vsako dotični listek *D* in nabrane knjige pošlje knjižničarju. Ta pregleda knjige, ali se niso kaj oškodovala, odbere učencem novih knjig, jih vpiše kakor prvokrat ter vse skup pošlje v petek ali ponedeljek razredniku, ki jih razdeli med dotične učence, listke pa obdrži zase. To se vrši vse leto od tedna do tedna. Nevrednemu učencu razrednik odvzame

knjigo in jo pošlje z listkom *D* knjižničarju, ki ga potem izbriše iz svoje vpisnice. Na konci leta razvidijo razredniki iz listkov, knjižničar pa iz vpisnice, katere knjige so še med učenci, ter skrbé o pravem času za njih povratilo. Koncem leta spiše kak učence na polo papirja vrsto številok do 886, in dva učitelja se pripravita pregledovat, so li vse knjige v knjižnici: prvi jemlje knjigo za knjigo in pové njeno številko, drugi pa dotično številko v poli prečrta. Učenci, ki ostanejo v šoli, dobé lahko drugo leto zopet stare listke, da knjižničar iz njih razvidi, katere knjige so že brali.

Vzorec A.

Format Folio.

Imenik*)

knjižnice za učence na I. mestni deški ljudski šoli

v

Ljubljani.

- A. Knjige nabožne vsebine.
- B. Knjige gospodarske in didaktične vsebine.
- C. Knjige za prvo dobo.
- D. Pravljičice in pripovedke.
- E. Povesti za bolj odrasle učence, životopisi, zbirke pesmij.
- F. Knjige zemljepisne in zgodovinske vsebine.
- G. Knjige prirodznanske vsebine.

Vzorec B.

Format Folio.

Tekoča številka	Dan vpisa	Št. vlož. zapisknika	Vir dobave	Pisatelj (preložitelj)	Naslov	Način dobave	Vrednost		Prebral in odobril	Opazka
							gl.	kr.		
672	1891 4./5.	178	uč. Buh	Malavašič	Oče naš	dar	—	60 E	I. Belè	omadežev.
673	6./6.	183	Giontini	Amicis—J. Miklavčič	Srce, III. zv.	kupljena	—	35 C	I. Belè	

*) Vse te tiskovine bo zgotovila in v razstavi učil 1.—3. kimovca t. l. razstavila tiskarna R. Miličeva.

Vzorec C.

Format 12:8 cm.

Knjižnica za učence I. mestne deške šole.

Št. 672

Odd. E.

Vrednost: 60 kr.

Naslov: *Malavašič, Oče naš.*Daroval: *Učenec J. Buh.*

- 1.) Knjiga ta je last mestne občine ljubljanske.
- 2.) Varuj jo, ne maži in ne trgaj je!
- 3.) Dajaj jo iz rok samo svojim sorodnikom in prednikom, ki so s tabo vred za njo odgovorni!
- 4.) Zapomni si dobre nauke, ki jih boš bral, in ravnaj se po njih!

Madeži na str. 67, 68, 76.

Vzorec D.

Format 13:10 cm.

Razred: V.

Št. 8.

Ime učenčev: *Dolar Francišek.*

Št.	Naslov knjige	Izposodil	Vrnil
672	<i>Malavašič, Oče naš</i>	10./6.	

Vzorec E.

Format Folio.

Tekoča štev. listka	Razred	Ime učenca	Številka knjige
8	V	<i>Dolar Fr.</i>	672

Pomen kratilom: **Bambg.** = Bamberg in Kleinmayr v Ljubljani. — **Bl.** = Blaznikov dediči v Ljubljani. — **Dr. sv. Moh.** = Družba sv. Mohora v Celovci. — **Giont.** = J. Giontini v Ljubljani. — **Kat. knj.** = Katoliška knjigarna v Ljubljani. — **Kraj.** = J. Krajec v Novem mestu. — **Mat. Sl.** = Matica Slo-

venska v Ljubljani. — **Mil.** = J. Rudolf Milic v Ljubljani. — **A. K.** = Anton Kosi, Središče (Polstrau). — **T. A.** = Turk Anton, Ljubljana, Dunajska cesta 3. — **m.** = mehko vezane. **k.** = kartonirane.

Pri knjigah, ktere so še na prodaj, naveli smo založnika in ceno (brez poštnine).

A. Knjige nabožne vsebine.

- Blozija Lud., Premišljevanje, Bl., m., 10 kr.
 Drobtinice, l. 1850, 1852, 1856, 1858.
 Ferčnik L., Goffine ali razlaganje cerkv. leta,
 dr. sv. Moh., m., 2 gld. 40 kr.
 Förster A., 23 cerkvenih pesmi za š. ml.,
 Mil., m., 25 kr.
 Kocijančič, Sveta povestnica.
 Križanič dr., Cerkevna zgodovina, dr. sv.
 Moh. I. in III. zv., m., à 60 kr.
 Kržič Ant., Angeljček, I.—V. zv., kat. knj.,
 m., à 12 kr.
 Kržič Ant., Izgledi bogoljubnih otrok, I.—III.
 zv., kat. knj., k., à 40 kr.
 Kržič Ant., Sveta Germana, kat. knj., m.,
 10 kr.
 Léšar A., Prilike sv. Bonaventure.
 Majar p. Hr., Življenje sv. Elizabete, dr. sv.
 Moh., m., 60 kr.
 Oliban, Oče naš, Premišljevanja, Bl., m.,
 40 kr.
 Pesmi, cerkvene, za šolo, Mil., m., 3 kr.
 Pesmi, cerkvene, za šolo, pomnožene, Mil.,
 m., 5 kr.
 Pintar A., Sv. Anton puščavnik, Mil., m.,
 12 kr.
 Podobica sv. Alojzija i. t. d., kat., knj., k.,
 10 kr.
 Praprotnik Andr., Svete pesmi za šol. mlad.,
 Mil., k., 15 kr.
 Skuhala J., Življenje naš. gosp. Jez. Kr., dr.
 sv. Moh., m., 60 kr.
 Trpljenje služabnikov božjih.
- B. Knjige gospodarske in didaktične vsebine.**
- Aleš P., Zveden kmet.
 Bleiweiss, Slov. berilo za I. in III. razr., Bl.,
 k., à 30 kr.
 Dolenec Rih., Sadjarstvo, I. zv., Kraj., k.,
 70 kr.
 Govekar Fr., Umni živinorejec.
 Jančar Fr., Umni gospodar.
 Janežič A., Cvetnik I. del.
 Keesbacher dr., Egiptovska bolezen na očeh,
 Klein in Kovač, m.
 Kočevar F., Kupčija in obrtnija.
 Kuralt Fr., Umni sadjerejec, dr. sv. Moh.,
 m., 40 kr.

- Pirc Fr., Kranjski vrtnar, Bl., m., 40 kr.
 Povše Fr., Umni kmetovalec, I.—III. zv.,
 dr. sv. Moh., à 40 kr.
 Praprotnik Andr., Slovenski spisovnik.
 Robida, Zdravo telo, najboljše blago.
 Romih dr., Knjigovodstvo, Kraj., m., 70 kr.
 Stari Urban.
 Stegнар F., Šopek mičnih pes. za šolo in
 dom, Mil., m., 6 kr.
 Tomšič Iv., Sadjereja v pogovorih, dr. sv.
 Moh., m., 16 kr.
 Vesel Iv., Omikani Slovenec.
 Volčič J., Domači zdravnik.
 Vošnjak dr., Umno kletarstvo.
 Zelen J., Zboljšanje gospodarstva na planinah.
 Zima J., Telovadba v ljudski šoli, Mil., m.,
 15 kr.

C. Knjige za prvo dobo.

- Amicis — Miklavčič, Srce, I.—IV. zv., Giont.,
 m., à 20 kr.
 Čirilski, Pomladanski glasi, kat. knj., k.,
 40 kr.
 Deset krajcarjev cesarja Jožefa, Giont., m.,
 12 kr.
 Devojan, Mladini, Kraj., k., 30 kr.
 Dolinar, Izidor, pobožni kmet, Bl., m., 25 kr.
 Don Kišot, Gerb., k., 26 kr.
 Funtek A., Zabavišče, Nar. šola, m., 20 kr.
 Giontinitova knjižnica za otroke, Giont., m.,
 12 zvezčkov à 6 kr.
 Hopfen — Funtek A., Kako je izginil gozd,
 Giont., m., 20 kr.
 Leban Janko, Iskrice, I. zv., Giont., m.,
 20 kr.
 Leban Janko, Iskrice, II. zv., Mil., m., 15 kr.
 Marija naša pomočnica, povest, Mil., k., 24 kr.
 Milosrčnost do živali, Bl., m., 10 kr.
 Obuti maček, s pod., Bambg., k., 25 kr.
 Pepelka, s pod., Bambg., k., 50 kr.
 Pepelka, s pod., Bambg., k., 25 kr.
 Podučno berilo, Mil., m., 20 kr.
 Praprotnik Andr., Darek pridni mladosti,
 I.—III. zv., k., à 36 kr., skup 1 gld.
 Rudeča kapica, s pod., Bambg., k., 25 kr.
 Snegulčica, s pod., Bambg., k., 50 kr.
 Š. J., Dobra hči Evstahija, Bl., m., 15 kr.
 Tomšič Iv., Dragoljubci, Gerb., k., 26 kr.

Tomšič Iv., Gled. igre.
 Tomšič Iv., Knjižnica, uč. dr., k., 20 kr.
 Tomšič Iv., Peter rokodelčič, Gerb., 36 kr.
 Tomšič Iv., Voščilna knjižica, Giont., m.,
 20 kr.
 Tomšič Iv., Zlati orehi, Mil., k., 40 kr.
 Trnjeva rožica, s pod., Bambg., k., 50 kr.
 Venček vezilnih daril, Giont., m., 20 kr.

D. Pravlјice in pripovedke.

Bambergova zbirka pravljјice glej odd. C.
 Dominicus, Pravlјice in pripovedke za mladino, m., 36 kr.
 Hubad Fr., Pripovedke za mladino, I.—III. zv., Giont., m., à 24 kr.
 Kosi A., učitelj v Središči (Polstrau), Narodne legende, I. d., A. K., m., 18 kr.
 Kosi A., Narodne legende, II. d., A. K., m., 20 kr.
 Kosi A., Narodne legende, III. d., A. K., m., 16 kr.
 Majar p. Hr., Pravlјice, A. T., m., 20 kr.
 Markič J., Pripovedke za mladino, Gerb., k., 26 kr.
 Podkrajšek H., Jaromil, Giont., m., 16 kr.
 Podkrajšek — Krasnohorska, Pripovedka o vetru, Nar. šola, k., 25 kr.
 Razne pravljјice in povesti, I. del., 1887, Bl., m., 15 kr.
 Sekolov S., Narodne pripovedke in pravljјice, Gerb., k., 26 kr.
 Steg. F., Cerkvica na skali, Giont., m., 12 kr.

E. Povesti za bolj odrasle učence, životopisi, poezije.

Alešovec, Ne v Ameriko!
 Andrejčkov Jože, Žalost in veselje (se pripravlja za tisk pri Kraj.).
 Andrejčkov Jože, Amerika, ali povsod je dobro, doma je najbolje, Kraj., m., 15 kr.
 Brezovnik, Zvončeki, Bambg., k., 1 gld. 30 kr.
 Cegnar, Koliščina in stepe, Kraj., m., 15 kr.
 Čiglar J., Kortonica.
 Čiglar J., Sreča v nesreči, Gerb., k., 40 kr.
 Čednost in hudobija.
 Dolinar J., Prihajač, Mat. Slov., m., 30 kr.
 Erazem Predjamski, Giont., m., 16 kr.

Erjavec Fr., Izbrana dela, iz I. zv.: Hudo brezno, Ni vse zlato, kar se sveti, Mat. Slov., m., 70 kr.
 Gl. F., Čujte, kaj žganje dela!
 Guenot-Jaroslav, Hanani ali poslednje dni v Jeruzalemu.
 Hladnik J., Rešitev o pravem času, Giont., m., 20 kr.
 Hofmann, Čas je zlato, Giont., m., 36 kr.
 Hrovat p. Fl., Franc Pirc, dr. sv. Moh., 30 kr.
 Jurčič J., Jurij Kozjak, Nar. tisk., m., 60 kr.
 Jurčič J., Spomini starega Slovenca, Več. 12 l.
 Koledarji, dr. sv. Moh., I. 1865., 1866., 1867., 1869., 1872., 1873., 1874., 1875., 1876., 1878., 1879., 1880.
 Koledar, domač, Hicingar, I. 1859., 1864.
 Koledar za Slovence, I. 1855., 1856.
 Koledar, Slovenski Romar, I. 1857.
 Lésar A., Perpetua.
 Majar p. Hr., Srečolovec, povest onim, k tišcé v Ameriko, A. T., m., 20 kr.
 Malavašič, Najdenček, Giont., m., 20 kr.
 Malavašič, Oče naš, povest, Mil., k., 60 kr.
 Malavašič, Strije Tomova kočā, Giont., k., 70 kr.
 Malavašič, Zlata vas.
 Mati Božja dobrega sveta, zgod. povest.
 Miklavec, Spisje, Kraj., m., 15 kr.
 Ogrinec J., Vojnimir ali poganstvo in krst, Več. 24 l.
 Ogrinec J., Setev in žetev, Več. 33 l.
 Parapať, Robinzon.
 Pesjakova Lujiza, Vijolice, pesmi za mladost, Mil., m., 80 kr., eleg. vezano 1 gld. 10 kr.
 Podkrajšek H., Car in tesar, Giont., m., 20 kr.
 Podlaz Vincencij, Zlate bukve slov. vedeža.
 Ravnikar M. Poženčan, Utoplјenci ali potovanje v Ostrovid.
 Sienkiewicz-Miklavec, Za kruhom, Kraj., m., 15 kr.
 Sket, Miklova Zala, dr. sv. Moh., 30 kr.
 Slemenik V., Izdajalec, zgod. povest, Več. I. 29.
 Slemenik V., Križem sveta, dr. sv. Moh., m., 30 kr.
 Slomšek A. M., Basni, prilike in povesti.
 S prestola na morišče, Giont., m., 20 kr.

- Šmid Kristof, Bogomir puščavnik, kat. knj., m., 32 kr. (Glej Mladi samotar.)
- Šmid Kristof, Božidar.
- Šmid Kristof, (Burger) Evstahij, Bl., m., 20 kr.
- Šmid Kristof, Genovefa, Bl., m., 20 kr.
- Šmid Kristof, (p. A. Mayr) Mladi samotar, Bl., m., 15 kr.
- Šmid Kristof, (Burger) Nedolžnost preganjana in povelšana, Bl., m., 20 kr.
- Šmid Kristof, (Pijelik) Roza Jelodvorska, kat. knj., m., 20 kr.
- Šmid Kristof, (Bilec) Sveti večer, kat. knj., m., 32 kr.
- Šmid Kristof, Timotej in Filemon, Bl., m., 20 kr.
- Šmid Kristof, J. Krajčeve zbirke, I. zv., Ljudovit m., Hrastar, Golobček, 30 kr., k., 40 kr.
- II. zv., Jozafat, m., 30 kr., k., 40 kr.
- III. zv., Pridni Janezek in hudobni Mihec, m., 40 kr., k., 50 kr.
- IV. zv., Kanarček, Kresnica, Cerkvica v gozdu, razprodan.
- V. zv., Slavček, Nema deklica, m., 20 kr., k., 30 kr.
- VI. zv., Ferdinand, m., 30 kr., k., 40 kr.
- VII. zv., Jagnje, Starček z gore, m., 35 kr., k., 45 kr.
- VIII. zv., Pirhi, Turški suženj, m., 30 kr., k., 40 kr.
- IX. zv., Hmeljevo cvetje, Marijina podoba, m., 30 kr., k., 40 kr.
- Umek-Okiški, Abuna Soliman.
- Večernice Slov., 23., 28., 34., 35., 37., 44. Dobiti so še: 36. l., dr. sv. Moh., m., 30 kr.; — 40., 41., 42., 43. l., dr. sv. Moh., m., à 40 kr.
- Vončina dr., Friderik Baraga.
- Vošnjak dr., Trojno angeljsko češčenje, Več. 40. l.
- Vrtec, Časopis za mladino, Tomšič Ivan, letniki II. (1872) — XX. (1890). Dobiti so še: letnika 1877. in 1880. à 2 gld. in letniki 1881., 1882., 1883., 1884., 1885., 1886., 1887., 1888., 1889., 1890. à 2 gld. 60 kr.
- Wiseman-Zupančič, Fabiola.
- Zadnji dnevi v Ogleji, zgod. povest Zakrajšek, Ogljenica.
- F. Knjige zgodovinske in zemljepisne vsebine.**
- Alešovec, Kustoca in Vis., Giont., m., 20 kr.
- Andrej Hofer, A. T., m., 14 kr.
- Berthet - Sušnik: Darinka, mala Črnog., Giont., m., 20 kr. Sita, mala Hindostanka, Giont., m., 20 kr. Izanami, mala Jap., Giont., m., 20 kr.
- Costa dr., E. H., Postojnska jama.
- Erben, Kranjsko, Mat. Slov., m., 40 kr.
- Erben, Koroško, Mat. Slov., m., 34 kr.
- Gomilšak Jāk., Potovanje v Rim, dr. sv. Moh., m., 50 kr.
- Hicinger, Popis sveta.
- Hrovat p. Fl., Kranjska mesta, Kraj., k., 60 kr.
- Hubad Fr., Franc Jožef I., dr. sv. C. in M., m., 15 kr.
- Hubad Fr., Junaki, dr. sv. C. in M., m., 24 kr.
- Hubad Fr., Rudolf Habsburški, dr. sv. C. in M., m., 20 kr.
- Jesenko, Prirodoznanski zemljepis, Mat. Slov., m., 1 gld.
- Kersnik J., Zgodovina avstr.-ogr. monarhije, Mat. Slov., m. 40 kr.
- Majar p. Hr., Kr. Kolumb, Bambg., k., 60 kr.
- Majar p. Hr., F. Kortcs, Bambg., k., 60 kr.
- Majar p. Hr., Pisaro, Bambg., k., 60 kr.
- Malavašič, Oče grof Radecki.
- Malavašič, Močni baron Ravbar.
- Molek M., General Lavdon, Kraj., m., 30 kr.
- Starè Josip, Občna zgodovina, I.—XIV. snop. (XV., zadnji, se tiska), dr. sv. Moh., m., à 50 kr.
- Šarec Vl., George Stephenson, oče železnice, Bl., m., 40 kr.
- Tomšič Iv., Habsburški rod.
- Tomšič Iv., Dan 18. avgusta.
- Tomšič Iv., Cesarjevič Rudolf.
- Trdina, Zgodovina slov. naroda, Mat. Slov., m., 60 kr.
- Vernè Mihael, Potovanje v sveto deželo.
- Verne J., — Hostnik, Potovanje okoli sveta, Mat. Slov., m., 80 kr.

G. Knjige prirodoznanske vsebine.

- Erjavec Fr., Izbrana dela, iz II. zvezka: Životopis, Spisi prirodopisne vsebine, Mat. Slov., m., 70 kr.
- Erjavec Fr., Živali v pod., Čveteronogate živ. I. in II. snop. skupaj, dr. sv. Moh., m., 80 kr.
- Erjavec Fr., Živali v pod., III. in IV. snop., Ptice.
- Erjavec Fr., Živali v pod., V. snop., Plazivci in dvoživci.
- Erjavec Fr., Naše škodljive živali, I. — III. snopič.
- Rossmässler - Tušek, Štirje letni časi, Mat. Slov., m., 1 gld.
- Schleicher, Živali kmetijstvu in gozdarstvu koristne.
- Schreiner H., Fizika I. del, dr. sv. Moh., m., 60 kr.
- Živkov Jož., Narava in človek, Mil., m., 20 kr.

Ta imenik smo objavili, ker bi učitelji mnogokrat radi vedeli, kje in kakšne knjige naj naročajo za šolske knjižnice. Izpodtak-

ljivih knjig med njimi ni; ali jih pa učitelj dajaj v roke vsakdanjim učencem ali ponavljalcem ali rokodelčičem, to presodi sam! Naročajo se knjige pri založnikih samih ali pa po knjigotržnicah: Bamberg in Kleinmayr, J. Giontini in Katoliška knjigarna v Ljubljani.

Učencem svojim priporočamo, naj naberajo zavržene knjige in naj nam jih ob začetku šolskega leta prinesó; morda bo marsikatera med njimi, ki je lahko šolski knjižnici v prid.

Ker bomo ta imenik vsako leto nadaljevali, prosimo gospode založnike, naj nam blagovolé novgizišle knjige, o katerih mislijo, da ugajajo mladini, poslati za objavljenje.

Knjižnica za rokodelske učence je štela koncem leta 157 zvezkov, proti 100 zvezkom lanskega leta.

V lokalni učiteljski knjižnici I. mestne deške ljudske šole je bilo koncem leta 707 zvezkov proti 572 lanskega leta.

I. Belè — Ljubljana.

Knjiga Slovenska

v

XIX. veku.

*

L. 1868 *Novice*: Ženitnina. Črtice iz življenja, poslovenil po hrvaščini Josip Levičnik (str. 68—112). Harambaša. Prosto po hrvaščini posnel (str. 253—284). O hudi zimi, slabi kupčiji z železom, o novih zvonovih. — Danica: O bratovščini sv. Cirila in Metoda. Beseda in ponovljeni nasvet o preizverstnih napevih našega neumerljivega skladatelja ranjc. Gregorja Riharja (str. 376 cf. 384). V čast sv. Frančiška Ksaverjana, in za vezilo vsim, ki so na njegovo ime keršeni (Lahke perutnice imeti — duša moja si želi itd.). — Tovarš: „Večina tistih mož, ki so se bili lanskega leta mesca septembra zbrali na Dunaji pod imenom „Lehrertag“,

je bila ljudskim učiteljem podpisala šmencan kumerno spričalo . . . Pa pustimo to besedovanje! — sej vemo, kaj Dunaj dandanašnje tróbi, in kaki duh veje z malo izjembo tam gori. Katolik, zvesti kristijan biti, to ni nič več „modern“; luč vere je mnogim le tema, torej vpijejo, da bi se jim usta kmali do ušes pretergale: „Bildung! Aufklärung! Licht! Intelligenz!“, in kdo vé, kaj še vse! Ja, res, manjka je „Bildung“-e, pa kje? Tam, kjer vere ni itd. (str. 47)“. O smerti učitelja A. Štamcarja v Selcih. O šolske mladine veselici v Suši itd.

L. 1869 *Novice*: O gorenski železnici, o kolodvoru v Škofjiloki, o zdravniški

službi v Železnikih. Prijateljici. Novela. Poleg Dragoile Jarnevičeve v X oddelkih svobodno posnel (str. 181—322). Mali slovenski pevec, zbirka dvoglasnih šolskih napevov, zložil Jos. Levičnik, učitelj v Železnikih, in na svetlo dal v spomin 11. apr. 1869, zlate maše sv. Očeta Pija IX. V Ljubljani. Nat. Eger. Prodaj. Gerber. Obseg: Himna Piju IX. Čast bodi Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu. Kje je ljubi Bog. Hvala Božja. K sv. Duhu. Šolarska mašna pesem. Sveta Ciril in Metod, slovanska apostola. Delapust. Zlati čas. Veselo jutro. Lahka noč. Vojaška na popotvanji. Moj dom. — Št. 12. in 14. ste samospeva, druge so zložene za dva glasa. Za šolsko mladino so te pesmice prav pripravne; one ne segajo nikjer čez naravni obseg in zmožnost mladih grl in so melodične; izraz dvojnega glasa je povsod pravilen (str. 259. cf. Danica 222. Tov. 212). List iz Dunaja o gospodarskem učilu ljudskih učiteljev (str. 296—320). — Danica: O škofovem obiskanji v Železnikih. O papeževi zlati maši; o praznovanju sv. Alojzija. Sv. Frančišek Ksaverjan. Darek za njegov god 3. dec. — Tovarš: Za otroke kaj: Vezilni šopek za očeta, mater, ali druge svoje (v pesmici čestitka str. 44). Kaj so domače naloge in kakošne naj bodo. Vprašanja. O prazniku ss. Cirila in Metoda. O ločitvi šole od cerkve. O znanstvenih shodih učiteljskih (str. 167). O shodih šolarskih. O gospodarskem učilu za učitelje na Dunaju (str. 277). — Drobotnice: Luka Levičnik, posestnik, fužinar in oče ubogih v Železnikih na Kranjsko-gorenskem, mož blagega serca in plemenitih čednost (str. 198—226). Prilike in basni: Neubogljiva in prederzna ribica. Radovedna muha. Jezična in nepremišljena piška. Hudobni in prepirljivi Kleščar (str. 275—280). Mariji (Pes. po molitvici: Memorare). Spokorna (Večkrat sebe premišljujem — Mnogokrat milo zdihujem).

L. 1870 Novice: O hudi zimi, o raznih požarih; zahvala Ant. Globočniku za darila šoli poslana itd. Načrt, kako naj

bi si naše šole osnovale inventare, to je, zaznamke za vpisovanje svoje stalne lastnine (str. 336—346). — Danica: Romanje v Marijno-Celje (str. 89—166). O papeževi nezmotljivosti (Neduhoven). O šolarski maši v Kropi, novem zvonilu v Kamnigoric, o spomeniku Tomanovem, o dostavku k Lavret. litanijam: Kraljica sv. rožnega venca itd. — Tovarš: Drobotnice iz dnevnika slovenskega učitelja, spisuje Josip Levičnik, po geslu: Nulla dies sine linea, — o gospodarskem kurzu za učitelje na Dunaju l. 1869 (str. 6—384), kjer pravi naposled na pr.: „S tem se tudi jaz o sklepu leta poslovljam od ljubih slovenskih bratov součiteljev na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in v Primorju, ter jih zagotavljam, da mi je serčna radost, ako sem s svojimi sestavki komu kaj vstregel, čeravno so oni spise ložeje prebirali, kakor sem jih jaz po predavanju g. dr. Wilhelma brez stenografije po vsi mogočnosti urno pisati hitel, in sem jih skozi tekoče leto okrajšane po „Tovaršu“ priobčeval. Gradiva za pisarijo imam pač še obilno, ali bom pa mogel to pri obilnih šolskih in privatnih opravilih tudi storiti, ne vém. Ako Bog dá ljubo zdravje in čas, z veseljem rad.. Božja pomoč str. 384)! Otroški vertec (str. 86): Poštenje nosi srečo. Sladkosnednosti strašni nasledek. Kralj in kmetič (Svobodno poslovenjeno (str. 207). O učiteljski družbi, novih ukih, učiteljskem muzeju, kako naj se predela Abecednik, o razpisovanji Metelkovih štipendij (Pravico-ljub) itd.

L. 1871 Novice: Propást srca. Svobodno po hrvaščini posnel (str. 77—150). — Danica: Litanjski odpevi za šmarčni čas. O slovesnosti Papež-Pijeve 25-letnice v Železnikih. — Tovarš: Drobotnice iz dnevnika slovenskega učitelja (str. 28—318). — Besednik III. v Celovcu: Dolžnost kristjanska in njeni sad po prislovcu narodni: Kakor se posojuje, tako se vračuje (str. 148—158).

L. 1872 Novice: Potopisni listi slovenskega učitelja svojemu pobratimu. O

potovanju k I. hrvaški učiteljski skupščini v Zagreb. Pisem I—XXI (str. 60—237). Josip L. Železodolski. O dr. Razlagu (št. 51). — Danica: Iz naših razsvitljenih časov -- o vojaškem naboru; o blagoslovu temeljnega kamna farni cerkvi v Železnikih; o češčenju sv. Jožefa na Kranjskem (Laicus); o novi maši v Sorici (Fr. Boncelj) in o zlati maši v Loki (o. Ambrož). — Tovariš: Čertica o konecletnih preskušnjah.

L. 1873 Novice: Zahvala Jak. Trojarju, c. k. nadporočniku, za šolska darila. — Danica: Ozir po Kranjskem: Farni pomočniki ali patroni Ljubljanske škofije. O sv. Jožefu; v spomin rajnega Jož. Bonceljna, Soriškega fajmoštra; o smerti Ambroža Breclnika, zlatomašnika in gvardijana Kapucinskega; o novi maši Val. Lavtarja. — Tovariš: Spomini na Dunaj in okolico (str. 29—378). O smerti Jak. Schwarza. Cesarjeva 25letnica v Železniški šoli. — Slovenec: Od gorenjsko-primorske meje — o učiteljih na Notranjskem (...ski).

L. 1874 Novice: Dvojni sveti večer. Novelica, po E. svobodno posnel (str. 4—38). Janez pl. Kobencel, slavni Kranjec (str. 109—119). O uderti pečini v Zgornjih Železnikih. — Danica: Odperto pismo slavnemu odboru družbe sv. Mohora o novem natisku „Slov. Goffine“. O posvečevanju nove farne cerkve v Železnikih. — Tovariš: Spomini na Dunaj in okolico (str. 11—370). Nabira za „Narodno šolo“. — Koledar družbe sv. Mohora: Spomini na Notranje-Kranjsko (Potopisne čertice iz l. 1868 str. 189—201). — Slovenec: O dr. Razlagu; o nesrečni smert¹ treh ljudi; o „Tovarišu“ in „Laib. Schulztg.“; zoper „Slov. Narod“; o novem dež. namestniku Vidmanu.

L. 1875 Novice: O štruci mestnega zbora nordpolcem! Javna zahvala za II. vrsto Hartingerjevih tabel. — Danica: Zlate Marijne sabote. Neko posebno Marijno počešenje kot priprava za Božič. O cerkvi D. M. v Suši in o novi cerkvi na Davčah. — Tovariš: Spomini na Dunaj in okolico (str. 10—298). Spominske slike iz svetovne razstave l. 1873 (str. 312—314). Schulztg. pa g. Stegnar. Učiteljska skupščina v Kranju. — Koledar: Spomini na Notranje-Kranjsko (str. 197—207). — Slovenec: Strossmayr. Samassa-Hilzer. Predsednik Vidman itd.

L. 1876 Novice: O hudi zimi itd. — Danica: O jaslicah v farni cerkvi Železniški. Nekoliko čertic o + oč. Klemenju Jelencu. Vkladanje in blagoslavljanje temeljnega kamna za novo romarsko cerkev D. M. v Suši. Slaba letina, nehvaležnost in še nekaj (str. 316). — Tovariš: Spominske slike iz svetovne razstave (str. 9—380). O „Narodni šoli. Učiteljska skupščina v Kranju itd.

L. 1877 Novice: Vdovsko učiteljsko društvo, Slovensko učiteljsko društvo in pa Narodna šola na Kranjskem (str. 325—333). Koliko stane en vojak. — Danica: Kdo pojde v Rim? Slovesnosti v Š. Mohoru o 25letnem službovanji župnika in dekana Jerneja Levičnika (str. 164—166). O r. M. Klobiču. Dušam v vicah za vezilo k njih prihodnjemu godu (str. 337—377). J. Al. Laicus. Posebno Marijno počeševanje kot priprava za sv. Božič (J. A. L.). O slovesnostih Papež-Pijeve 50letnice škofovske. — Tovariš: Spominske slike (str. 104—365). Letna skupščina učiteljev Kranjskega okraja. „Novi šoli se večkrat očituje, da ne stori toliko, kolikor je storila stara šola“ — govoril o tem v učit. skupščini 21. jul. J. Levičnik (str. 273—277).

Književnost.

Die Einfälle der Türken in Krain und Istrien von Franz Levec. To je naslov 58 stranih debele knjižice, ki je ravnokar izšla kot poseben odtisek letošnjega programa tukajšnje velike realke. V njej je opisanih štiriindvajset turških napadov na Kranjsko od l. 1408 do 1491 in najdajst na Istro, oziroma Primorsko od 1469 do 1482. Mnogo se je do sedaj že pisalo o turških bojih in proti turški sili ukrenjenih obrambah, ali lahko rečemo, da tako korenito in tako mojsterski še nihče ni pisal o tem predmetu, kakor g. mestni šolski nadzornik prof. Levec. S posebno živimi barvami je naslikano pustošenje in ropanje lege naše domovine po sovražnikih, ki so nam bili deloma najbližji po krvi in jeziku (kajti celo na sultanskem dvoru v Carigradu so govorili v XVI. stoletju hrvaški jezik). Natanko je opisano, kako so slovenske dežele (Kranjsko, Štajersko, Koroško in Goriško) skupno delovale proti skupnemu sovražniku in tudi v tem pokazale, da čutijo narodno sorodnost in zgodovinsko jedinstvo. Zato pa bode vsakdo knjižico veseljem in užitkom prebiral. *S. R.*

Iz Velikih Poljan. (Še jedenkrat družba sv. Mohorja.) Naša književnost ni baš bogata spisov primernih nežni mladini. O tem nedostatku se je že mnogo pisalo in govorilo, kar pa ni imelo do sedaj še — žal — zaželjenega uspeha. Le malo izide pri nas mladini primernih spisov, pa še teh ne najdemo vseh v naših otroških knjižnicah. Kako težko se spravi v proračun kak krajcar za knjižnico, vé vsakdo izmed nas. Zato sta nasvetovala, dva tovariša v 10. številki »Tovarišev«, naj bi družba sv. Mohorja, ki ima skoraj vse šole za ude, ponatisnila nekatere svojih knjig iz prejšnjih let ter izdala tudi nekatere druge spise za mladino. Tako bi nas preskrbela družba sv. Mohorja s spisi za našo mladino, ki bi našli pot v skoraj vse otroške knjižnice in bi ne trohnili nerazprodani, kakeršna je usoda mnogoterim našim mladinskim knjigam.

Gospod Ivan Tomšič je izdaval svoje dni »Knjižnico slovenski mladini«, ki je pa vspela samo do 3. zvezka; istotako je »Slovensko učiteljsko društvo« začelo izdavat »Knjižnico za mladino«, katera je pa ostala pri svojem prvem zvezku. Ponesrečila so se

dosedaj tudi vsa slična podjetja. Družba sv. Mohorja bi nam v tem oziru lahko pomagala, ako nam ustanovi »Knjižnico za slovensko mladino«. Kakor izda zaslužna družba vsako leto »Večernice«, namenjene v pouk in zabavo našemu narodu, tako naj izda vsako leto snopič »Knjižnice za mladino«. Družba naj ponatisne nekatere zanimive in mladini primerne knjige in spise, pridobi naj si pa tudi novih spisov, izvirmih ali prestavljenih. Prestavlja naj se največ iz slovanske književnosti, posebno češke, ki je jako bogata dobrih spisov te vrste. Spisi naj so zanimivi kolikor toliko tudi za ostale ude.

Še nekaj. Slovenci imamo list za mladino, s katerim se moremo ponášati pred svetom. Žal, da ni vrli »Vrtec« tako razširjen, kakor zasluži. Gospod urednik misli ponatisniti nekatere starejše letnike, ki so že pošli. Družba sv. Mohorja bi si pridobila zaslug, če si pridobi pravico, ponatisniti vse dosedaj izišle razprodane tečaje »Vrtea«. Če izda družba »Vrtec«, ustregla ne bo le naši mladini, nego izvestno tudi vsem svojim udom. Ta list ima toliko zanimivih in poučnih spisov, da ga bo gotovo vsakdo rad in s pridom čital. Gotovo nimajo vsi listovi naročniki shranjenih vseh popolnih letnikov, ker se posamezne številke tako rade pogubé; ustrezno bo tedaj tudi tem. Mnogo sedanjih naročnikov pa prejšnjih letnikov niti nima, saj je »Vrtec« list za mladino in sedaj v 20. tečaji. Tudi otroške knjižnice nimajo po večini starejših letnikov. Sicer se pa bodo začeli ponatiskovati Slomšekovi spisi, ki jih je že izdal M. Lendovšek, te ima že tudi marsikdo izmed nas, pa jih bo dobil še jeden pot.

Naša iskrena prošnja do slavnega odbora družbe sv. Mohorja se tedaj glasi:

Vsako leto naj se izda po jeden snopič »Knjižnice za slovensko mladino«. V to svrhu naj se ponatisnejo primerni spisi, izdajajo naj se izvirmi ali iz drugih, posebno slovanskih književnostij prestavljeni spisi; posebno se pa priporoča, da se ponatisnejo vsi razprodani tečaji »Vrtea«, ki se bo le tako razširil, kakor zasluži; našel bo pot v skoraj vsako hišo in šolo na Slovenskem. Če vstreže slavni odbor naši želji, pridobila si ne bo družba sv. Mohorja le novih zaslug za naš narod, nego izvestno tudi obilo novih udov. *I. Z—c.*

Listek.

O sijajnem stanju učiteljic.

II.

Vidite gospod urednik, da časi tudi ženska glava katero zadene. Uganila sem namreč, da Van moj dopis ne bode všeč. To so pričale Vaše opazke, in dovolite mi par besed o njih. Pravite, »Tovariš ni

nasproten učiteljicam«. Saj to jaz sama trdim s tem, ker ga berem! Opazko radi števila učnih ur Vam pa razveljavi učni črtež za razdeljene dvorazrednice z dné 10. listopada 1884. I. št. 20691, oziroma z dné 25. kimovca 1886. I. št. 2439. Ta črtež določuje v I. razredu 26, v II. razredu 27^{1/2} ur.¹⁾ Ako odštejemo

¹⁾ 28^{1/2}!

ure za ročna dela II. razreda in jih pridenemo učiteljčinim, ima poslednja 30, a g. nadučitelj 23¹/₂ ur.¹⁾ In ako se oziramo še na ta slučaj, da poučuje učiteljica petje v obeh razredih, potem znaša diferenca celih 8¹/₂ ur.²⁾ Te ure si more učiteljica skrečiti za 2, ako ji je mogoče 2 oddelka deklic pri ročnih delih združiti. Vender poučuje še 6¹/₂ ur.³⁾ več na teden. Vidite torej, gospod urednik, da nisem prav nič pretirala.⁴⁾

Pa tudi drugim gg. sotrudnikom moj dopis ni ugajal. Neki g. tovariš se je celo nemški izrazil »wird ihr schon die Lust vergehen!« Pa zaradi te opazke ne, gospod urednik. Jaz sem gorenjsko dekle in Gorenjci smo svojeglavni ljudje. Jemnasta! kaj sem pa sedaj napisala! Bog bodi — ali pravo za pravo — Vaš svinčnik bodi milostljiv mojemu dopisu! Sedajle mi je prišlo na um, da ste g. urednik tudi Gorenjec in mahoma mi je upadel pogum, udrihati po mojih rojakih. No, pa pritrdili mi bode venderle, da malo trdne volje človeku ne škoduje. Jaz jo imam precejšnjo merico, tako da si mislim:

Ti streti me moreš, potreti nikdar
Osode sovražne besneči vihar!

¹⁾ 24¹/₂! — ²⁾ 7¹/₂! — ³⁾ 5¹/₂!

⁴⁾ Nam je več slučajev znanih, da nadučitelj poučuje petje v obeh razredih, dasi je tudi takih slučajev mnogo, da poučuje učiteljica kot druga učna moč. Sicer je pa pouk v ročnih delih in v petji tako za učno moč kakor za otroke kaj mikaven tako, da preveč ne utruji ne one ne teh. Nadalje je uvaževati, da je pouk v drugem razredu mnogo utrudljivejši. Koliko časa že tu vzamejo korekture slovnčnih, pravopisnih, spisnih in računskih nalog obeh oddelkov, katere se vse vrše izven učnih ur in brez katerih si uspešnega pouka misliti ne moremo. In to je najbolj duhomorno delo učiteljevo. Take korekture so sicer tudi v I. razredu potrebne, a samo v 2. oddelku in tu so naloge mnogo priprostejše in krajše. Končno ima učiteljica s poukom v I. razredu mnogo ugodnejši položaj. Ona je prvencem mnogo pristopnejša nego učitelj in si laže in hitreje pridobi njih zaupanje, katero je prvi pogoj za uspešno delovanje v šoli. Z »gorenjsko svojeglavnostjo« tedaj trdimo, da je od Vas navedena razlika v učnih urah bolj navidezna, v zadostilo pa sprejmite Vam z »gorenjsko odkritosrčnostjo« gori podani kompliment!

Ured.

Tretjim slednjič ni všeč, da sem jaz Lepkova. Lejte no, kaj sem jaz kriva? To je pa takole prišlo. Moj ded -- Bog mu daj nebesa, meni pa zaslužene peneze — bil je menda prav zal dečko. In kadar je prišel v delarno k pradedu, dvignil in potjubil ga je ta rekoč: »O lep, lep moj Tomaž!« Hudobni ljudje pa, katerih tudi takrat ni manjkalo, dali so Tomažku brz priimek »Lepek«, kateri se ga je držal do groba, in se drži še nas. Vidite torej gospod urednik, da sem jaz čisto po nedolžnem Lepkova, kar mi pa prav nič ne preseda.

Vse drugačen pa je gospod pesimist. On me prav prijazno sprejme pod svoj prapor. Raca na vodi! — Sedaj pa res ne kaže odložiti peresa. Mogoče je, da bode te gospod urednik še slišali in — joj, to bo pokora za Vas — še tiskali v »Tovariši«, da je Lepkova dobila odliko, kakor zajec, kateri

»Tekel pred bobnom je prvi iz boja
Vender prinesel svetinjo domov!«

No, malo me pa tudi gospod pesimist pritiska meneč, da se rada prijemljem novosti. Velja pač potrpeti, ker res rada »pošpegam« v »Bazar« ali kako drugo novino jednacega zadržaja. Kar se pa tiče prikazni »fata morgana«, pa nam ni ravno tako nedosegljiva, kakor popotnikom puščave, ker ako pazljivo pregledujem »Popotnikov« koledar, zapazim vender nekaj učiteljic, katere so uvrstene v blažene trume prvih plačilnih razredov. Sevè, kar nas je oblagodarjenih s smolo, še tega prav natančno pogledati ne smemo!

Sploh pa mi dovolite omeniti, da se jaz nikakor ne čutim poklicano pisateljico, akoravno imam še ošpičen svinčnik in še pipec, da ga lahko poostrim. S temi vrsticami hotela sem jedino le g. dopisniku »Slov. Naroda« pokazati, kje se nam je oglasiti, kadar se kaj skavsamo, ali nam ni kaj po všeči. »Tovariš« je naše glasilo, ne pa politični listi, katere bere vse občinstvo in se s tem spodkopava avtoriteta vsemu učiteljstvu!

Priporoča se

Lepkova.

Naši dopisi.

Z Bleda. (Konferencija). Konferencija za ravnoliški okraj se je vršila dné 22. mal. srpana na Bledu pod vodstvom okrajnega šolskega nadzornika č. g. župnika Jakoba Aljaža. Navzočni so bili vsi učitelji razven g. Kavalarja iz Rateč. Prisotna sta bila tudi č. g. Tavčar, župnik iz Leš in g. Kačar, kaplan iz Radovljice. G. nadzornik imenuje svojim namestnikom g. nadučitelja M. Kovščo iz Kroke. Zapisnikarjema pa sta bila voljena z vsklikom g. Piš iz Bele Peči in gdé. Strle iz Gorjan.

Prvi je poročal g. nadzornik o stanji šolstva. Omenjal je najprvo, da je zadnjikrat kot nadzornik med nami (žal!). Radi bolehnosti, družih opravil itd. odložil je nadzorstvo. O stanji šolstva se je povoljno izrazil in pohvalil gg. učitelje, da so povsem svojo dolžnost izpolnjevali. Poudarja posebno važnost vzgoje. Pouk naj le bode kot sredstvo. Sem ter tja je našel nekatere napake, katere se bodo gotovo s časom odpravile. Posebno ga pa veseli, da je njegova razprava pri lanski konferenciji »o ljudskem in cerkve-

neim petji« našla prijeten odnev v srcih gg. učiteljev. V dokaz temu je ustanovitev okrajnega učiteljskega društva z lastnim pevskim zborom, katero je napravilo že dva izvrstna koncerta. — Gledé razširjenja šol je povedal, da se letos jeseni v Begunjah odpre 2. razred, v Breznici in v Mošnjah pa drugo leto. Novi šolski poslopji se bodeta zidali v Ratečah in v Zasipu.

Referati — Žirovnikov »o slogi in kolegijalnosti med učiteljstvom«. Rihtaršičev in gđc. Kat. Drollove »kako more šola v otrocih čute domovinske, ljubezni in zvestobe do presvetlega vladarja buditi in oživljati« — sprejeli so se pohvalno in z odobravanjem brez debate.

Knjige in berila za prihodnje šolsko leto ostanejo po nasvetu g. Podkrajška ista kakor letos. — Gosp. Rozman je poročal v imeni knjižničnega odbora o stanju, o vporabi in o računu okrajne učiteljske knjižnice (dohodkov 149·12 gld., stroškov 102·81 gld). Pri tem g. Bregar nasvetuje, naj v prihodnje književni odbor sam nasvetuje, kako naj bi se porabili dohodki. — V književni odbor se volijo: Pianecky, Podkrajšek, Rozman, Simon, Turk. — V stalni odbor: Kovšca, Podkrajšek, Rozman, Turk.

Volitev dveh zastopnikov v dežetno učiteljsko konferencijo vzbudila je veliko pozornosti. Čulo se je od več strani, naj gresta oba gg. zastopnika, katera sta v okrajnem šolskem svetu, tudi v Ljubljano. In zgodilo se je tako. Izvoljena sta bila g. Bernard z Jesenic in g. Kovšca iz Krope. G. Podkrajšek je sicer predlagal, naj se volita gg. Kovšca in Medič z Bistrice, a temu so posebno ugovarjale gđc. učiteljice. Prišlo je torej do volitve. Pri prvi volitvi je dobil g. Kovšca 20 glasov od 26 volilcev, kateri je bil torej izvoljen. Drugi glasovi so se razcepili. Največ sta jih dobila g. Medič (12 glasov) in g. Bernard (6 glasov). Ker nobeden ni imel nadpolovične večine, prišlo je do ožje volitve. Prodril je g. Bernard z 13 glasovi. S »cesarsko pesmijo« je bil dnevni red končan.

—k.

Iz litijskega okraja. (Konferencija). V sredo dné 8. mal. srpana ob 9. uri dopoldne je otvoril naš nadzornik g. Josip Bezljaj konferencijo, srčno pozdravljajoč vse navzočne učitelje in učiteljice, kateri so se razven gđc. Malec — po bolezni zadržane — v polnem številu zbrali. Svojim namestnikom si je izvolil nadučitelja iz Šmartina pri Litiji g. Adlešiča. Na to predlaga g. učitelj Razpotnik gospodičino Demšar in g. Bartelja zapisnikarjema, ker je pa zadnji omenil, da sta imela oba že večkrat izvrševati to častno nalogo, umaknil je g. Razpotnik svoj predlog, g. Bartel pa ob jednem nasvetuje gg. Čampo in Mežana, katera sta bila tudi potrjena. Sedaj pričel je g. nadzornik s svojim poučljivim in strokovnjaškim poročilom. Za šolo godnih otrok je bilo v okraji 6721; šolo jih je obiskovalo 5847; izmed neobiskujočih je

bilo 662 6letnih nedoraslih, 31 pa pohabljenih. Obisvanje ni bi bilo ravno ugodno, zato so dobili nekateri krajni šolski sveti jedenkrat, drugi dvakrat in še drugi trikrat naročilo, da v zamudah strogo in postavno postopajo. Končujoč še nekatere statistične podatke o obiskovanji šole, prešel je g. nadzornik na pouk v občé. Uspeh v učnem jeziku je dovoljen. Paziti je posebno na slovnico in zaradi vsprejemnega izpita na srednje šole tudi na analiziranje stavkov. Na jedno- in dvorazrednicah naj se obravnava osobito samostalnik, pridevnik, zaimek in glagol. Drugi (nemški) jezik naj se poučuje na podlagi slovnice. Slovnica se nikakor ne sme zanemarjati. Potrebne so tudi prestave iz nemščine v slovenščino, v višjih razredih tudi obratno. V računstvu bil je uspeh v občé dober. V nižjih oddelkih se premalokrat rabi računski stroj. Na jednorazrednicah naj se obravnava desetinska števila, kar ni težko, ako se prej otroci dobro priučé računanju z navadnimi števili. Pismena delitev, oziroma meritev napravljaja otrokom po nekod težavo, ker se meritev v nižjih oddelkih ni dovolj temeljito priučila. Oblikoslovje je zlasti za dečke važen predmet. Realije imajo se seveda na podlagi beril obravnavati. Šola, katera nima aparatov, ne more imeti v naravoslovji dovoljnega uspeha. V pisanji so se dosegli v občé dobri, po nekaterih šolah prav dobri uspehi. Petje naj se povsod poučuje, le na šolah, kjer ni nobene zato sposobne moči, se mora seveda to opustiti. Ravno tako se ne sme zanemarjati telovadba. Kjer ni zato sposobnega prostora in orodja, naj se otroci učé vsaj korakati in pravilno sukati se. Po zimi pa naj se vadijo proste vaje v šolski sobi. Sploh se ne sme zanemarjati nobeden predmet; poučuje naj se po urniku, kateri bodi obešen na steni. Ženska ročna dela so se poučevala razven šestih šol na vseh drugih šolah. (Dalje prih.)

Janko Likar.

Iz Idrije. Zopet je posegla bela žena med učiteljstvo, in sicer je zdaj stegnila svojo koščeno roko po starosti ženskega kranjskega učiteljstva; dné 16. t. m. ob 1/212. uri po noči je pretrgala nit življenja c. kr. učiteljci v Idriji, preblagi Mariji Krašner. Predraga pokojnica se je porodila dné 25. rožnika 1817. l. v Idriji od priprostitih rudarskih roditeljev. Nje oče se je bavil poleg rudarstva tudi z glasbo in je pozneje svoji hčeri naredil kot samouk prvi glasovir. Leta 1823. dné 4. listopada je začela pokojnica tukajšnjo šolo obiskovati, katero je l. 1827. z odliko dovršila. Po dovršeni domači šoli je ostala doma pri svojih roditeljih, kjer se je z izdelovanjem čipek in pa z glasbo pečala. V glasbi se je tako izurila, da so jo l. 1846. uršulinke v Škofji Loki za učiteljico glasbe pozvale, katero službo je nekaj let marljivo opravljala. Ko je pa obolela, prišla je zopet v svoj rojstni kraj. Po doseglem. zdravju pa je prišla v ljubljanski uršulinski samostan kot učiteljica glasbe, in tukaj se je tudi sploh za učiteljski stan pripravljala

in je dne 21. prosinca 1851. l. tudi preskušnjo naredila ter je mislila za vselej v samostan stopiti. Pa človek obrača, Bog pa obrne. Ko je kot samostanska nevesta prišla še jedenkrat domov, premislila se je in ostala je doma, kjer je bila meseca vinotoka 1853. l. kot začasna učiteljica deklic imenovana. Leta 1874. dne 15. kimovca pa je bila imenovana stalno učiteljico na c. kr. rudniški ljudski šoli. To službo je z izredno marljivostjo in zvestobo opravljala in je bila tako rekoč vzor učiteljice. Marsikateri učitelj, ki je v letih 1853—1865 idrijsko pripravnico obiskoval, ima jo še gotovo v spominu. Dne 22. prosinca t. l. pa je zaradi oslabiljenega vida zaprosila dopusta in se je nadejala, da bode s prihodnjim šolskim letom zopet svojo službo nastopila; pa preselila se je dne 16. t. m. po kratki plučni bolezni na oni boljši svet. Naj v miru počiva! Blag ji spomin! Kako je bila pokojnica od vseh stanov čislana, kazal je krasen spreved, kakeršnih je Idrija še malo videla. Sklepaje te vrstice si usojam v imeni tukajšnjega učiteljstva vsem gospodom učiteljem in gospodičinam učiteljicam logaškega okraja, ki so se spreveda udeležiti blagoizvolili, najprisrčnejšo zahvalo izreči. *J. Inglīč — Idrija.*

Iz Čemšenika. (Mihael Lazar †*) Dne 7. velikega travna t. l. je prominul tu po daljšem bolehanji č. g. Mihael Lazar, c. kr. profesor v pokoji.

Porojen 1835. l. v Dobrlevem, vasi $\frac{1}{4}$ ure od Čemšenika oddaljeni, hodil je k prvemu pouku v tukajšnjo kaplanijo, ker v onem času tu še ni bilo redne ljudske šole. Takratni duhovni pomočnik je izbral nekaj nadarjenih dečkov, katere je z izrednim zanimanjem poučeval v branji, pisanji in računstvu. Kakor sem omenil, bil je med njimi tudi pokojni profesor Lazar, ki se je svojega prvega učitelja vedno hvaležno spominjal. Na prigovarjanje kapelanovo so poslali roditelji dečka v Ljubljano, kjer je po dovršenih gimnazijskih naukah 1858. l. stopil v semenišče. Dasiravno že takrat ne baš trdnega zdravja, bil je vender 1861. l. posvečen v mašnika, prihodnje leto pa ga je vladika poslal v Kranj, kjer je bil po takratnih zakonih katehet in ob jednem začasni voditelj ondotni štirirazrednici. Pozneje je postal glavni učitelj na c. kr. učiteljski za učiteljice v Ljubljani; izza bivanja njegovega na tem zavodu spominjajo se ga gotovo še mnogobrojni gojenci in gojenke, ki sedaj že delujejo na polji slovenskega šolstva. Pritrdili mi bodo gotovo, da je bil pokojni Lazar prijazen učitelj in v vsem svojem delovanju blag človek. Iz Ljubljane je prišel zopet v Kranj, kjer je na nižji gimnaziji poučeval razven veronauka tudi v nekaterih drugih predmetih; dasi ravno je silno rad bival v prijaznem Kranji, kjer se je nadejal v zdravem gorenjskem

*) Zaradi pomanjkanja prostora zakasнено. — *Ured.*

zraku zopet dobiti toli zaželjenega zdravja, bil je slednjič venderle prisiljen popustiti težavno poučevanje. Prosil je umirovljenja ter se vrnil v svoj rojstveni kraj; od tu se je podal vsako poletje v krapinske toplice, jeseni pa se pokrepčan vračal domov. Minolo jesen pa je šel v Iko pri Reki, da bi v milejšem podnebnju preživel zimo. Na poti tje se je močno prehladil ter se po nasvetu zdravnikov vrnil v Čemšenik; bil je toli oslabil, da ni vso zimo mogel več v cerkev, temveč maševal vsak dan v sobi. V praznik vnebohoda je hotel po opravljeni maši zajuterkovati, a na stolu sedečega je zadela srčna kap in v malo minutah je bil mrtev.

Pogreba njegovega se je udeležilo razven 11 njegovih duhovnih sobratov mnogo naroda, kateremu je bil pokojni vsled svoje prijaznosti izredno priljubljen. Učiteljsko osebje c. kr. pripravnice v Ljubljani mu je položilo na rakev krasen venec, pred župnim dvorcem in na pokopališču pa so mu učitelji in nekateri drugi pevci pod vodstvom c. kr. okrajnega šolskega nadzornika g. Lovro Letnarja zapeli po jedno žalostinko.

Dasiravno je bil pokojnik zadnja leta vsled neprestane bolezni močno oslabil, vender se je vedno živo zanimal za šolo, v kateri je večino svojega življenja prebil. To priča tudi njegova oporoka, kajti volil je 2000 gld. za ustanovo, katera naj uživajo dijaki iz čemšeniške župnije. Najdražje mu je bilo, ako se je v prijateljski družbi jelo govoriti o šolstvu in njega napredku. Zato bodi pokojniku s temi vrsticami postavljen v Vašem cenjenem listu skromen spomenik.

Počivaj mirno, blagi mož, po trudapolnem delovanju, zemlja domača bodi ti lahka! *T. Petrovec.*

Z Dunaja. Dne 20. mal. srpana smo se zbrali zopet v tečaji za deška ročna dela v I. dunajski šolski delarni na Neubau-u. Vseh učiteljev nas je 43 in sicer 12 Kranjcev, 9 Čehov, 6 Štircev, 4 Korošci, 5 Galičanov, 3 Spodnje-Avstrijci, 2 Moravca, 1 Gorenje-Avstrijec in 1 Šlezijanec. Po narodnosti je 24 Slovanov, a drugi so Nemci.

Predsednik društva za deška ročna dela g. Aleks Riss, nas je z drugimi odborniki prijazno nagovoril in pozdravil, kakor tudi vodja g. Alojzij Bruhns. Takoj po pozdravu smo začeli delati, in sicer je: 23 mizarjev (učitelj g. Teodor Kreuz); 23 rezbarjev (učitelj g. vodja A. Bruhns); 29 lepenkarjev (učitelj g. Fr. Richter) in 11 modelérjev (učitelj g. Frid. Afh).

Delo gre jako ročno izpod rok in tudi kolegialnost med učitelji je popolnoma lepa. Ako bode kaj grošev se prihranilo, gremo 15. vel. srpana v Prago. Stanujemo večinoma v »Adlerhofu«, katera stanovanja sta nam preskrbela g. vodja Bruhns in g. Richter.

Ksaverij.

Društveni vestnik.

Iz kranjskega šolskega okraja. (Konec). Dalje poroča g. L. Jelenc v imeni odbora o premeni § 10. društvenih pravil, kateri določuje letnino za vsakega društvenika. Ustanovni občni zbor je bil sklenil letnino nastaviti na 2 gld., kar se je nekaterim zdelo preveč, a od druge strani se je poudarjalo, da bode društvo moralo pričeti prirejevati knjižnico, kupovati muzikalije, najeti v Kranji sobo i. t. d. Pri drugi skupščini se je že stavil predlog za nakup nekaterih muzikalij. Temu predlogu so ugovarjali, češ, vsaj imamo okrajno učiteljsko knjižnico in dotični odbor bo preskrbel tudi take muzikalije, katere bo društvo potrebovalo in ondi izposojevalo. Res smo sklenili postavljati umrlim društvenikom nagrobne spomenike, a dal Bog, da bi to društvu še dolgo ne prizadjalo nobenih stroškov. Pač se je odbor bavil z vprašanjem, bi li ne bilo mogoče ustanoviti podperne zaloge za društvenike, a ni si upal s takim predlogom stopiti pred skupščino pri sedanjih razmerah glede na pičle dohodke. Ker je odbor za zdaj to misel opustil, nasvetuje poročevalec, da se § 10. glasi v prihodnje tako-le: Letnino za vsakega društvenika določi za vsako leto posebej glavna skupščina itd. Za leto 1891/92. nasvetuje 1 gld., kar skupščina odobri.

Peta točka dnevnega reda je bilo poročilo g. J. Režeka »o uredbi učiteljskih plač na Kranjskem«. G. poročevalec pravi, da se novi šolski zakon o naših plačah še dosti lepo glasi: 700, 600 itd. je že nekaj, če vse to gledamo od daleč; če pa pogledamo uvrstitev, tiste %, pokaže se nam šele v pravi luči. To uredbo primerja hiši z lepo streho, a spodaj je vsa raztrgana in razpala. Tudi nam so začeli zboljševati plače od zgoraj, tistim so še dodali, kateri so že do sedaj nekoliko bolje izhajali, tistim pa, kateri so stradanja navajeni, naj stradajo še dalje. Z dovršeno uredbo učiteljskih plač se bode pospeševalo kruhorstvo. G. poročevalec je za to, da bi se plače uredile po službenih letih. Ko bi napravili 4 plačilne razrede s 500, 600, 700, 800 gld., v katere naj bi se pomikali učitelji po službenih letih, koliko nedostatkov bi odpravili na mah. Izreku nekega deželnega poslanca, da bi se vsled take uredbe polenili starejši učitelji, protestujemo najodločneje. Poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem.

G. Luznar dostavi, da bi prosili samo za dva razreda, čemur se je ugovarjalo. G. Pezdič pa nasvetuje, da bi društvo stopilo v dogovor z drugimi učiteljskimi društvi na Kranjskem, da bi se zedinili in solidarno postopali o tej stvari, kajti nič nam ni bolj škodovalo kot to, da so bile razne prošnje za zboljšanje plač tako diametralno različnega obsega. Ta predlog zbor sprejme soglasno.

Šesta točka dnevnega reda je bilo poročilo g. Fr. Luznarja »o gojitvi vrtnic v šolskih vrtih«. Najprej dokazuje g. poročevalec, kako dobro sredstvo

za izobraževanje mladine je vzgojevanje cvetic. Tu se privadi otrok sam reda, točnosti, potrpežljivosti in vstrajnosti. Zato naj bi imela vsaka hiša, prav posebno pa vsaka šola majhen cvetličnjak, kjer bi ne smeli pogrešati kraljice vseh cvetic — vrtnice. Malo skrb in mali trud poplača nam vrtnica tako bogato s prekrasnim cvetjem in vonjavo, da komur se je jedenkrat omilila, ostane ji zvest do groba. Dalje je govoril g. poročevalec o gojitvi vrtnic, pokazal praktično okuliranje ali cepljenje z očesom, našteval pravila, katera ima vrtnar z vrtnicami med letom ter imenoval najlepše in najbolj priljubljene vrste vrtnic.

Skupščina je bila prav hvaležna g. poročevalcu za njegovo poročilo, kar je naznanjala z živahnim odobravanjem.

Na to prebere predsednik pismo g. Volariča, kateri priporoča svoje skladbe v marljivo nakupovanje.

Pri posameznih nasvetih oglasi se g. Debeljak ter nasvetuje, da bi se skupščina danes dogovorila o kandidatih za deželno učiteljsko konferencijo, ker je želeli, da bi pri tako važni stvari postopali soglasno. On predlaga gg. Jelenca in Likozarja.

Potem se je vršila volitev v društveno vodstvo. Odbor se je takoj po glavni skupščini tako-le konstituiral: L. Jelenc, predsednik, A. Likozar, namestnik, Fr. Luznar, tajnik, M. Debeljak, namestnik, J. Režek, blagajnik, I. Jezeršek, pevodja, A. Kmet, namestnik.

Slednjič se zahvaljuje predsednik vsem navzočnim, da so se blagoizvolili udeležiti današnjega zborovanja; prav posebno se pa zahvaljuje gg. poročevalcem za njihov trud ter sklene ob 12. skupščino s trikratnim živio in slava na presvetlega cesarja. —c.

Iz radovljškega okraja. (Iz našega društva). Dne 22. mal. srpana — takoj po konferenciji — je bil izvanredni občni zbor okrajnega učiteljskega društva. V imeni odbora nasvetuje predsednik Kovšca, naj društvo č. g. J. Aljaža, našega dosedanjega okrajnega šolskega nadzornika, voli častnim udom. Utemeljujoč ta predlog naglaša, da je g. župnik pri vsaki priliki pokazal, da mu je blagor učiteljstva na srci, da je pravi in odkriti prijatelj učiteljev, posebno pa, da je z veseljem vedno podpiral naše društvo, bodisi duševno (s skladbami), bodisi materijelno (z darovi). Zbrani udje učitelji navdušeno pritrdijo temu predlogu. Potem g. nadzorniku izroči krasno izdelano diplomo, katero je zrisal g. Simon iz Lesec. Č. g. Aljaž se na to — vidno ginjen — s toplimi in presrčnimi besedami zahvaljuje za to čast trdeč, da bode vedno z veseljem podpiral društvo po svojih močeh. —k.

Iz kranjskega okraja. Vabilo k zborovanju »učiteljskega društva za kranjski šolski okraj«, katero

bode 13. t. m. ob 10. dopoldne v mestni dvorani v Kranji.

Vspored:

1.) Razgovor o vprašanih, ki stojé na dnevnem

redu letošnje deželne učiteljske konferencije. Poročevalci gg. Kragl, Levičnik, Likozar, Vavken.

2.) Nasveti.

K obilni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

Vestnik.

Osozne vesti. G. Martin Judnič, nadučitelj v Črmošnjicah, pride za nadučitelja v Košano (postojnski okraj), g. Frančišek Koller, učitelj v Štalcarjih, pa za učitelja na Rob (kočevski okraj). Stalni so postali na svojih službah: g. Bernard Andolšek v Dragi, g. Ivan Erker v Zdihovem, gđc. Ida pl. Langer v Kočevji (vsi trije v kočevskem okraju) in gđc. Ivana Dolinar v Višnji Gori (litijskem okraju).

Ustredni spolek jednot učiteljských v Čechách (zveza učiteljskih društev čeških) ima dné 6., 7. in 8. t. m. svoje glavno zborovanje v Pragi. To zborovanje bode letos posebno sijajno zaradi jubilejne razstave.

K zrelostnim preskušnjam. V vestniku v naši 13. številki so po naključju izostala tri imena. Zrelostno preskušnjo so tudi delale gojenke IV. leta: Janzar Ana iz Trofina, Kadiunig Karolina iz Metlike in Koceli Filomena iz Ljubljane.

Iz zadnje seje c. kr. mestnega šolskega sveta v Ljubljani. Po naznanilu od poslednje seje rešenih ulog se prestopi na dnevni red. — Postavijo se ternapredlogi za VII. in VIII. učno mesto (500, ozir. 450 gld.) na osemrazredni deklški šoli pri sv. Jakobu in za V. učno mesto (450 gld.) na petrazredni nemški deklški šoli. — Gospodičini učiteljici Agnezi Zupan se pripozna druga službeno-starostna doklada in sicer s 50 gld. (40 gld. + 10 gld. dopolnilne doklade po § 7. deželnega zakona od dné 29. listopada 1890. Da se ima imenovani § 7. tako tolmačiti, to vprašanje se je načelno že rešilo s tem, da se je učitelju g. Antonu Maierju že prej po mestnem šolskem svétu pripoznana višja službeno-starostna doklada pri vis. deželnem šolskem svétu in deželnem odboru tudi dovolila). — Sklene se, da se ima mestna nemška trirazredna deška ljrdska šola razširiti v štirirazredno. — Dovolí se več otrokom, ki še niso 14. leta dopolnili, izpust iz ljudske šole. — Prošnja za denarno podporo se priporoča na višje mesto. — Popotni štipendiji po 50 gld., kateri je mestni zbor dovolil dvema mestnima učiteljema za pohod jubilejne razstave v Pragi, dobita gg. nadučitelj A. Žumer in učitelj Fr. Kokalj. — O izključitvi nekega učenca se sklene dobiti še informacij. — Reši se neka personalna stvar.

Preskušnjo za otroško vrtnarico so na tukajšnjem c. kr. ženskem učiteljski z dobrim uspehom dostale gojenke: Bezlaj Jožefa iz Šent-Vida, Czernich Adela iz Rudolfovega, Ekel Celestina in Ida iz Rudolfovega, Koceli Frančiška iz Ljubljane. Korenčan Frančiška z Vrhnike, Kozina Marija iz Ljubljane, Köhrer Jožefa iz Ljubljane, Lipovšek Ivana iz Celja, Prelesnik Marija iz Ljubljane, Rabič Helena iz Radovljice, Strecker Emilija iz Ljubljane, Stupica Ana iz Ljubljane; dalje Kočevar Slava iz

Zagreba, Piletič Matilda iz Kamnika in Texter Jožefa iz Trziča.

Preskušnjo za ženska ročna dela so na tukajšnjem c. kr. ženskem učiteljski z dobrim uspehom dostale: šolska sestra Arzenšek Ljudmila iz Stranic, Molinaro Ana iz Vidna in Vošnjak Marija iz Tuhinja.

Mojster in rokodelčič. Najvišje sodišče je proglasilo razsodbo važno za rokodelski stan. Oziraje se na nekatere točke obrtne novele je izreklo, da ravnajo oni mojstri, kateri zahtevajo od svojih rokodelčičev domača (hišna) dela, nepostavno in proti svoji dolžnosti. V takem slučaju ima rokodelčič ali njegov oče pravico zahtevati povrnitev ukovine.

Izseljenci. Kakor poroča »New-Yorški državni list«, došlo je v New-York od 29. malega travna do 5. velikega travna t. l. iz Hamburga 4284, iz Bremena 864 in od družih luk 9025, torej skupaj 14.173 oseb. Izmed 17 parnikov, na katerih so potniki potovali, potoval je parnik »Columbia« 6 dni 9 ur in parnik »Knez Bismarck« 5 dni 23 ur.

Peš okoli sveta. V Lucern sta prišla te dni dva mlada Američana, katera hočeta iti peš okoli zemlje. Od New-Yorka sta se pripeljala na Irsko, prehodila to deželo in Angleško, potem pa Francosko. Pred svojim odpotovanjem sta ustanovila list »Peš okoli sveta«, s katerim bodeta poročala o svojih potnih dogodkih.

Rezervni učitelji. V peterburški guberniji bodo skoro po vseh kmetskih šolah nastavili rezervne učitelje, kateri bodo učitelje nadomestovali, ko bi zboleli kateri ali bi iz kakega drugega vzroka poučevati ne mogli. Ti rezervni učitelji seveda ne bodo posebno izobraženi, od njih se bode le zahtevalo, da bodo mogli učiti čitanje in pisanje.

Zahvala. Velik dobrotnik gorjanske šole je naš rojak č. g. Jožef Zalokar, misijonar v Ameriki. Že poprej jedenkrat — ko je še v Kranjskej služboval — je poslal desetak za nakup knjig za tukajšnjo šolsko knjižnico. Lani je poslal iz Amerike 15 gld. tudi v ta namen in 15 gld. za Miklavža za pridne in potrebne otroke. In letos se je zopet spomnil svojih rojakov v domovini. K stotaku, katerega je podaril »gorjanskemu domu«, priložil je poleg drugih darov tudi 20 gld., da nakupim mladini primernih knjig in popolnim šolsko knjižnico. Pristréno zahvaljujoč blagega dobrotnika za ta velikodušni dar, želim, naj mu Bog obilno poplača in ga ohrani še mnoga leta zdravega in nam-naklonenega.

Gorje, dné 21. mal. srpana 1891.

Jožef Žirovnik nadučitelj.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 455

okr. š. sv. V novomeškem šolskem okraji je z začetkom prihodnjega šolskega leta stalno ali začasno popolniti:

1.) mesto učitelja-voditelja na Selu pri Šumperku;

2.) mesto učitelja-voditelja v Čateži pri Trebnjem;

3.) mesto učitelja-voditelja v Mehovem, vsa tri mesta z dohodki IV. plačilnega razreda, opravilnino in prostim stanovanjem — in

4.) drugo učno mesto na dvorazrednici na Mirni s plačo IV. plačilnega razreda.

Prošnje naj se do dne 25. vel. srpana t. l. predpisanim potem semkaj vložé.

C. kr. okrajni šolski svet v Rudolfovem
dne 20. mal. srpana 1891.

Št. 490

okr. š. sv. Da se tretje učno mesto na trirazredni ljudski šoli na Jesenicah in sicer v IV. plačilnem razredu stalno ali začasno podeli, se z ozirom na tukajšnjo razglasilo od dne 18. mal. travna t. l. št. 206 vnovič razpiše konkurs in sicer s pristavkom, da se bode oziralo v prvi vrsti na možke prosilce in da je zvezan s to službo eskurendni pouk na šoli v Planini proti letni remuneraciji 200 gld.

Prosilci za to službo naj prošnje predpisanim potem do dne 10. velikega srpana 1891. semkaj predložé.

C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici
dne 24. mal. srpana 1891.

Št. 473

okr. š. sv. Na dvorazredni ljudski šoli v Srednji Vasi je stalno ali začasno podeliti II. učno mesto v četrti plačilni vrsti s prostim stanovanjem učitelju ali učiteljici.

Prošnje se imajo podati do dne 5. vel. srpana t. l. pri tukajšnjem uradu.

C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici
dne 13. mal. srpana 1891.

Št. 877

okr. š. sv. Na dvorazredni ljudski šoli v Kropi je stalno ali začasno podeliti mesto učitelja ali učiteljice v četrti plačilni vrsti s prostim stanovanjem.

Prošnje naj se vložé do dne 5. velikega srpana 1891 na tukajšnji urad.

C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici
dne 7. malega srpana 1891.

Št. 421

okr. š. sv. Učiteljski službi na jednorazrednicah v Kolovratu in v Dolu sta stalno ali začasno popolniti.

Dohodki za vsako službo so: plača IV. plačilnega razreda, opravilnina 30 gld. in prosto stanovanje.

Prosilci naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potem semkaj vložé do dne 15. vel. srpana t. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji
dne 20. mal. srpana 1891.

Listnica upravnništva.

Pol leta je že davno preteklo, a mnogo je še naročnikov, ki so na nas pozabili. Uljudno prosimo, da se nam zaostala naročnina kar preje doloži, sicer nam ni mogoče tiskarskih stroškov poravnati!

Listnica uredništva.

G. J. S. v Št. J.: Milujemo! — G. P. G. v Z.: Hvala! Hočemo ob priliki porabiti. — G. J. R. v L.: Hvala! Došla nam je stvar že od drugod; vendar porabimo deloma tudi to. — G. P.: Poslano razpravo priobčimo vsekakor pred deželno konferencijo. Glede druge stvari pa smo dobili od treh stranij poročila; ker so se bistveno ujemala, smatrali smo jih za nepristranska ter smo jedno priobčili. Priobčili bi tudi Vaš odgovor, s katerim bi pa prišli v nasprotje s tremi dopisovalci. Vsaka stvar se mora mirno

presojeti in povsod gledati na izid. Daljno razpravljanje bi ne koristilo ne društvu, ne Vam, ne ugledu učiteljstva, naj se to vrši v strokovnem listu ali v listu, v katerega je mislil g. tovariš stvar poslati. Ne vemo ali je pri tem »mislil« tudi na svoj stan in na obstoječe razmere. Stvar pač ni tolikega pomena, da bi si zaradi nje »roke in noge lomili«, »otrobe vezali«, dlako cepili in se — smešili. — G. A. F. v R.: Hvala! Prihodnjič! — G. M. K. v S.: Vlak odide iz Ljubljane dne 3. t. m. — G. F. M. na B. in drugim p. n. sotrudnikom: Danes ni bilo mogoče, porabili pa bomo vse. Zdelo se nam je umestno, da smo danes objavili članek »Šolska knjižnica«, ker v počitnicah šolski voditelji najlaže kupujejo knjige in da vedó kaj kupiti, morejo si jih iz imenika poiskati. — G. Fr. K. v H.: Ker je stvar bolj primerna za mladinski list, oddali smo jo uredništvu »Vrteca«.

Vsem sotrudnikom, tovarišem in tovarišicam: Vesele počitnice! Dobro naj teknejo duhu in telesu!

»Učiteljski Tovariš« izhaja na celi poli velike osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje »Slovenskega učiteljskega društva« prejema list za 2 gld. na leto, za 1 gld. na pol leta.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljano, Poljske ulice št. 9; naročnino pa prejema gospod Fr. Kokalj v Ljubljani na Bregu št. 16.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko.